

Une porte de sortie

La lettre de notre monde

Les exégètes interprètent le texte biblique littéralement à la lettre près. Ici, la graphie de la lettre Hé, par laquelle Dieu aurait créé le monde, nous indique l'horizon de notre existence. Malgré les difficultés, celle-ci n'est pas close, elle n'est pas une impasse, un piège pour les humains.

מסכת מנחות כט :

דרש ר' יהודה בר ר' אילעאי אלו שני עולמות שברא הקב"ה אחד בה"י ואחד ביו"ד ואיני יודע אם העולם הבא ביו"ד והעולם הזה בה"י אם העולם הזה ביו"ד והעולם הבא בה"י כשהוא אומר (בראשית ב, ד) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם אל תקרי בהבראם אלא בה"י בראם [הוי אומר העולם הזה בה"י והעולם הבא ביו"ד] ומפני מה נברא העולם הזה בה"י מפני שדומה לאכסדרה שכל הרוצה לצאת יצא

Talmud de Babylone, Traité Mena'hot 29b

Rabbi Yehouda fils d'Elaai a enseigné: Dieu a créé deux mondes, l'un avec la lettre Hé et l'autre avec la lettre Youd mais je ne sais pas lequel correspond au monde-ci et lequel correspond au monde qui vient. Le verset dit: « voici l'Histoire des cieus et de la terre quand Il les créa (*behibaram*) » (Genèse 2,4). Ne lis pas behibaram mais be-hé-baram (il les créa par la lettre Hé). C'est donc le monde-ci qui fut créé par la lettre Hé et le monde qui vient par la lettre Youd. Et pourquoi notre monde fut-il créé par la lettre Hé ? Car elle ressemble à un passage, chacun peut s'en aller s'il le veut.

Traduction : Ruben Honigmann